

چابهار و راهبردهای پنج‌گانه منطقه آزاد

به گزارش روابط عمومی و امور بین‌الملل منطقه آزاد چابهار به نقل از ایرنا، شایسته است ابتدا از پیشینه نام‌گذاری چابهار بگوییم که از کلمه «چَهار» گرفته شده و هنوز هم این نام در میان بومیان این خطه، متداول و معمول است. وجود چاه‌های آب متعدد در کرانه ساحل مکران از مهمترین دلایل نامگذاری این شهر بندری به چَهار است. واقع شدن چابهار در منطقه‌ای مهم و حیاتی که دسترسی افراد خصوصا تجار را به آب‌های اقیانوسی فراهم کرده است، زمینه‌ای کم‌نظیر در راستای تحقق مراوده‌های تجاری در اندازه‌ای گسترده برای منطقه آزاد چابهار به ارمغان آورده است و به گفته بسیاری از کارشناسان، تنها منطقه‌ای در دنیا که به چابهار شباهت دارد، بندر میامی در آمریکا است. «چابهار مرزی ۱۱۵ کیلومتری با دریای عمان و حدود ۱۹۲ هزار نفر جمعیت دارد»

منطقه آزاد تجاری صنعتی چابهار، یکی از مناطق آزاد «هفت‌گانه» کشور است که در راستای اهداف اقتصادی، بیش از دو دهه است که در مجاورت شهرستان چابهار و حاشیه دریای عمان تاسیس شده است. به گفته مسوولان در آستانه اقتصاد و تجارت هزاره سوم، منطقه آزاد چابهار زیرساخت‌های لازم برای تبدیل شدن به یک منطقه آزاد پویا را در حد قابل قبولی فراهم کرده است. این منطقه نه تنها در اقتصاد ملی نقش موثر داشته بلکه در منطقه محروم جنوب سیستان و بلوچستان تکیه‌گاه مهم و اساسی مردم و روزنه اصلی امید به زندگی اقتصادی، اجتماعی و سیاسی شده است.

اگر هشت سال قبل به چابهار سفر کرده باشید امروز با دیدن اقدامات توسعه‌ای به خوبی درخواهید یافت که این منطقه، یک دگرگونی و تحول کم‌سابقه را پشت سر گذاشته و به لحاظ بسیاری از زیرساخت‌ها پیشرفت‌های مطلوب و قابل توجهی کرده است.

کلمه استراتژیک یا همان راهبرد، یا بهتر بگوییم راز پیشرفت چابهار در پنج راهبردی است که برای آن تعریف شده و طی هشت سال، آن را به یک منطقه مقصد برای اقشار مختلف در حوزه‌های گوناگون بدل کرده است.

برای معرفی کارهایی که در بحث آبادانی چابهار انجام شده است ابتدا باید با همین راهبردهایی که مدیران و سکانداران توسعه، تعریف کرده‌اند آشنا شویم.

در راستای درک بهتر شرایط، ابتدا به سراغ مدیر ارشد منطقه آزاد چابهار رفتیم.

عبدالرحیم کردی مدیرعامل و رییس هیات مدیره سازمان تجاری صنعتی منطقه آزاد چابهار است. او در خصوص راهبردهای پنج‌گانه اینگونه توضیح داد: اینکه از نقش‌آفرینی چابهار در اقتصاد ملی سخن به میان می‌آوریم به این دلیل است که امروز در حوزه پتروشیمی شاهد آغاز عملیات اجرایی ۲ واحد متانول هستیم و یک نیروگاه نیز در حال ساخت داریم.

«احداث مجتمع پتروشیمی چابهار نیز با توانایی تولید بیش از ۲۰ میلیون تن مواد پتروشیمی در قالب سه فاز از سال ۱۳۹۲ برنامه‌ریزی و از سال ۱۳۹۴ هم ساخت نخستین مجتمع تولید متانول آن شروع شده است. ظرفیت فاز نخست مجتمع پتروشیمی چابهار هشت و نیم میلیون تن متانول است که این مقدار متانول در پنج مجتمع تولیدی هرکدام با ظرفیت یک میلیون و ۶۵۰ هزار تن متانول در سال تولید خواهد شد»

از گُردی خواستیم در این گزارش، صرفاً به معرفی راهبردها به صورت خلاصه و عصاره اشاره کند تا هم راهبردها معرفی شود و هم ما بتوانیم در گزارش‌های بعدی، هرکدام از این راهبردها را به صورت تخصصی دستخوش گزارش‌هایمان کنیم. او نیز ادامه داد: صنعت فولادسازی هم یکی از مواردی است که چابهار را در اقتصاد ملی، نقش‌آفرین می‌کند.

مدیرعامل منطقه آزاد چابهار در خصوص فولادسازی اظهار داشت: دریا، بزرگترین سرمایه یک کشور در بحث فولادسازی به شمار می‌رود و امروز در چابهار، یک مجتمع فولاد با ظرفیت ۱.۶ ده میلیون تن در حال ساخت است.

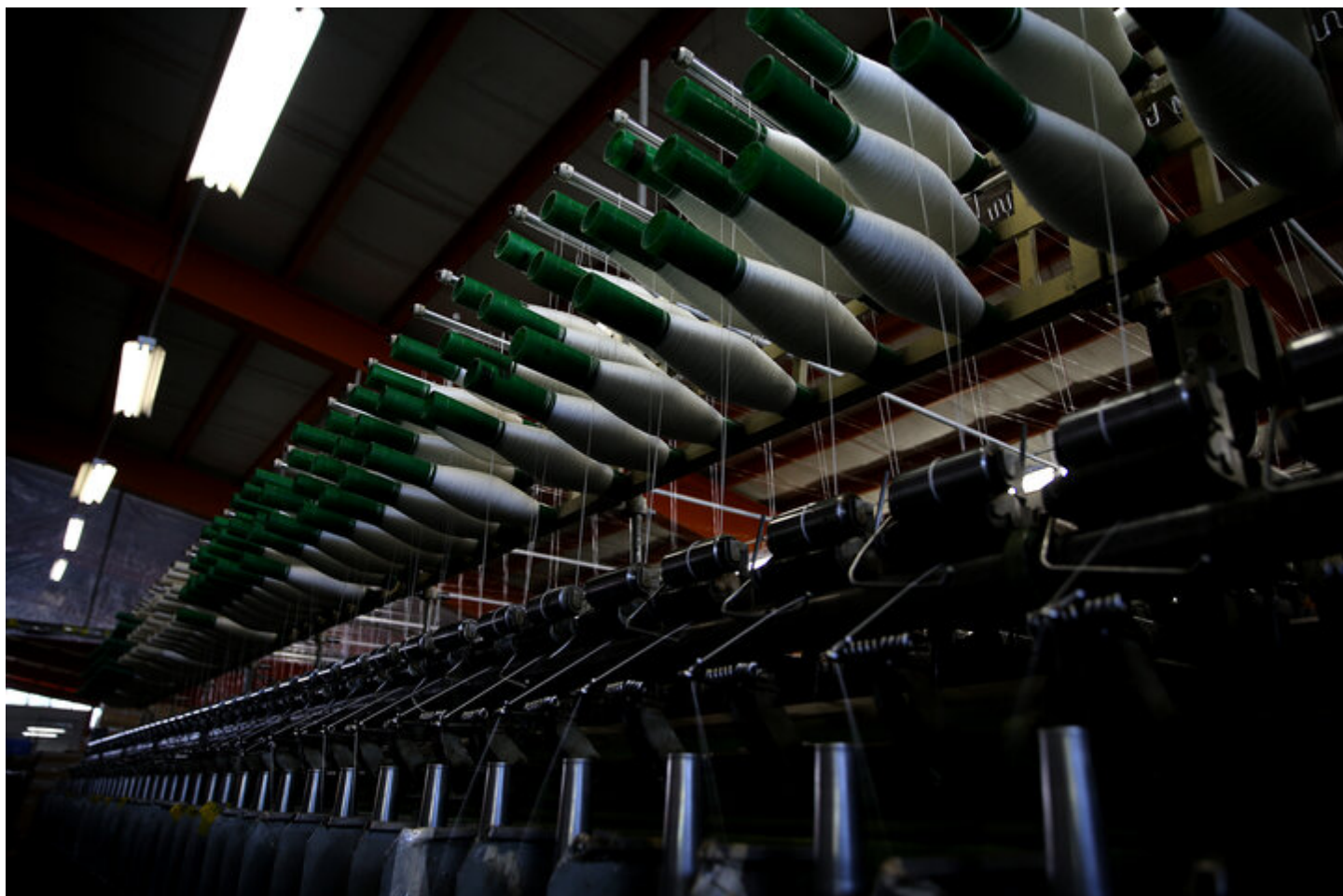
وی با بیان اینکه طرح فولاد مگران در زمینی به وسعت ۳۰۰ هکتار احداث می‌شود تصریح کرد: مطالعات اجرا و راه‌اندازی کنسرسیوم (ائتلاف) ۱۰ میلیون تنی فولادسازی در حال انجام بوده و محل ساخت این مجموعه بزرگ هم جانمایی شده است. «در مراحل نخست و دوم این مجموعه، تولید آهن اسفنجی، ۲ واحد گندله‌سازی، یک واحد فولادسازی و یک واحد نوردسازی پیش‌بینی شده است»

مسئله وجود زیرساخت‌های ترانزیتی و لجستیکی، یکی از موارد ضروری منطقه‌ای به شمار می‌رود که در حاشیه یک دریای آب‌عمیق

واقع شده است. گردی در این باره بیان داشت: از روز نخست، توسعه حمل و نقل و ایجاد زیرساخت‌های ترانزیتی و لجستیکی را در دستور کار قرار دادیم که نمونه بارز آن طرح ساخت شهر فرودگاهی بین‌المللی منطقه آزاد است.

به گفته وی، برای اینکه بافت قدیم چابهار هم از مزایای طرح‌ها بهره‌مند شود، طرح توسعه محدوده منطقه آزاد مهیا، ارائه، تصویب و ابلاغ شد و اکنون شهر چابهار هم به منطقه آزاد، ملحق شد و مساحت محدوده منطقه آزاد از ۱۴ به ۸۲ هزار هکتار افزایش پیدا کرد.

اثرگذاری بر اقتصاد محلی

مدیرعامل منطقه آزاد چابهار برای اثبات اثرگذاری منطقه آزاد بر اقتصاد محلی به پنج مورد اشاره کرد و افزود: نخستین دغدغه ما در این موضوع بحث ایجاد اشتغال مولد و تلاش برای ایجاد یک درآمد مطلوب سرانه بود که در این زمینه موفقیت‌های قابل توجهی داشتیم.

وی دغدغه مدیران منطقه آزاد چابهار را تکمیل زنجیره تولید عنوان کرد و اظهار داشت: تکمیل زنجیره تولید در کنار توسعه شهرک‌های صنعتی تخصصی و صنایع کوچک و متوسط هم در زمره راهبردهای توسعه‌ای منطقه آزاد است. در این زمینه طرح راه‌اندازی و ایجاد خوشه‌های صنایع غذایی در دستور کار قرار گرفته است.

گردی، تمرکز بر گردشگری را یکی دیگر از موارد تاثیرگذار بر اقتصاد محلی عنوان کرد و گفت: در این راستا توسعه زیرساخت‌های هتلینگ و افزایش تعداد هتل آپارتمان‌ها را پیگیری و عملیاتی کرده‌ایم و همچنین به مواردی همچون افزایش درآمد سرانه جوامع و ایجاد اشتغال جدید از طریق افزایش تعداد شرکت‌های کوچک و متوسط فرابورسی را در برنامه‌های آبادانی جوامع محلی گنجانده‌ایم.

جلب مشارکت جوامع محلی

رئیس هیات مدیره سازمان تجاری صنعتی منطقه آزاد چابهار اظهار داشت: سند مسوولیت اجتماعی با تمرکز بر سه محور آموزش، بهداشت و توانمندسازی و توسعه مشاغل خانگی به مرحله اجرا در آمد.

وی توجه به صنایع دستی و گردشگری را یکی از عوامل مهم در جلب مشارکت جوامع محلی عنوان کرد و گفت: توسعه مشاغل خانگی و روستایی با تمرکز بر گردشگری روستایی و بوم گردی و همچنین توجه به هنر بومی و ارزشمند سوزن دوزی را در دستور کار قرار دادیم.

کردی ادامه داد: برای رسیدن به این هدف افزایش دانش و مهارت افراد ضرورتی اجتناب ناپذیر بود که می‌بایست مورد توجه قرار می‌دادیم و این اتفاق امروز در چابهار محقق شده است.

وی ادامه داد: با توجه به پخت غذاهای لذیذ و متنوع بومی، طرح تمرکز بر توسعه گردشگری از طریق برندسازی و اختصاص نشان‌واره‌های تجاری غذاها، عملیاتی شد.

گسترش تعاملات بین‌المللی

مدیر عامل منطقه آزاد چابهار، تمرکز بر اقتصاد افغانستان را یکی دیگر از راهبردهای پنجگانه منطقه آزاد چابهار عنوان کرد و گفت: در این زمینه هم افزایش صنایع تولیدی مبتنی بر بازار و مواد اولیه افغانستان مورد توجه قرار گرفت.

وی ادامه داد: همکاری حمل و نقلی، لجستیکی و شیلاتی با کشور عمان از جمله مواردی بود که می‌توانست در گسترش تعاملات بین‌المللی راه‌گشا باشد و همچنین افزایش همکاری‌های شیلاتی با اروپا و فرانسه را در دستور کار قرار دادیم.

او با بیان اینکه افزایش روابط تجاری با گوادر واقع در ایالت بلوچستان پاکستان برنامه‌ریزی شد، برای ایجاد شبکه‌ای لجستیکی در راستای ارتباط با کشورهای محصور در خشکی آسیا برنامه‌ریزی کردیم. تعریف کریدورها و راهروهای ارتباطی منطقه‌ای از طریق اقیانوس، شبکه ریلی و ترانزیتی و همچنین هوایی از جمله برنامه‌های منطقه آزاد چابهار برای تقویت روابط اقتصادی با سایر کشورها نیز در شمار راهبرد های منطقه آزاد چابهار است.

راهبرد پنجم: انتقال دانش و تکنولوژی

رئیس هیات مدیره منطقه آزاد چابهار ارتقای کیفیت نیروی انسانی و همچنین انتقال دانش مدیریتی و تکنولوژی تولید را از موارد مهم و ضروری عنوان کرد و گفت: در این راستا منطقه ویژه علم و فناوری با توسعه سایت دانشگاهی ایجاد شد و ساختمان آموزشی دانشگاه به بهره‌برداری رسید.

وی ادامه داد: در بحث شتاب دهنده‌ها نیز استقرار مراکز انتقال فناوری برنامه‌ریزی و در دستور کار قرار گرفت.

کردی، به موضوع مهم حمایت از دانش آموزان نخبه در منطقه چابهار و جنوب استان سیستان و بلوچستان اشاره کرد و اظهار داشت: این افتخار نسیب منطقه آزاد چابهار شد تا بتواند با احداث دبیرستانی با نام «دانا و توانا» از دانش آموزان نخبه نواحی همجوار حمایت کند.

مدیر عامل منطقه آزاد چابهار به حضور دانشگاه صنعتی شریف در این منطقه هم اشاره کرد و گفت: علاوه بر این، راه‌اندازی مرکز نوآوری ایران و چین در دانشگاه بین‌المللی منطقه آزاد چابهار در دستور کار قرار گرفت.

وی، احداث پردیس پارک فناوری مکران و دیپارتمان بازی‌های رایانه‌ای را از جمله راهبردهای منطقه آزاد چابهار برای انتقال دانش و تکنولوژی عنوان کرد.

پرواضح است انجام امور زیربنایی، عمران و آبادانی، توسعه اقتصادی، سرمایه‌گذاری و افزایش درآمد عمومی، ایجاد اشتغال پایدار و مولد، تنظیم بازار کار و کالا، حضور فعال در بازارهای جهانی و منطقه‌ای، تولید و صادرات کالاهای صنعتی و تبدیلی و ارائه خدمات عمومی از جمله اهداف مورد نظر سازمان منطقه آزاد چابهار است که راهبردهای پیش‌بینی شده می‌تواند برآیند چشمگیری از خدمات انجام شده را به نمایش بگذارد.

حال که راهبردهای توسعه‌ای این منطقه را معرفی کردیم، در گزارش‌های آتی طی گفت و گو با کارشناسان و فعالان اقتصادی و

اجتماعی، بررسی هر یک از این موارد را به طور ویژه دستخوش گزارش‌هایی تحلیلی خواهیم کرد.

